

Sygn. akt III CSK 214/19

POSTANOWIENIE

Dnia 9 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z wniosku Z. P.
przy uczestnictwie A. G. i T. T.
o rozgraniczenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 9 stycznia 2020 r.,
skargi kasacyjnej uczestników
od postanowienia Sądu Okręgowego w T.
z dnia 2 kwietnia 2019 r., sygn. akt I Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w T. postanowieniem z 26 września 2018 r. dokonał rozgraniczenia nieruchomości położonej w miejscowości T., gmina T., województwo (...), stanowiącej działkę ewidencyjną nr 1623/1, dla której Sąd Rejonowy w T. IX Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w T. prowadzi księgę wieczystą (...), z nieruchomością położoną w miejscowości T., gmina T., województwo [...], stanowiącą działkę ewidencyjną nr 1624, dla której Sąd Rejonowy w T. IX Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w T. prowadzi księgę wieczystą (...), wzdłuż granicy oznaczonej przez biegłego sądowego z zakresu geodezji T. J. punktami 1-2-3-4-5-6 na szkicu sytuacyjnym stanowiącym załącznik nr 2 do opinii geodezyjnej z 31 lipca 2017 roku.

Postanowieniem z 2 kwietnia 2019 r. Sąd Okręgowy w T. oddalił obie apelacje.

W skardze kasacyjnej uczestnicy jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazali na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Zdaniem skarżących, w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne sprowadzające się do odpowiedzi na pytanie: czy sąd może z urzędu stwierdzić nabycie własności przygranicznego pasa gruntu przez zasiedzenie na rzecz osoby, która o to nie wnosiła, a w szczególności, kiedy nie miała tytułu prawnego, także czy może tak uczynić skoro nie była właścicielem nieruchomości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18, niepubl.). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia

rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, z 26 września 2005 r., II PK 98/05, z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

W orzecznictwie nie budzi wątpliwości, że sąd powinien uwzględnić zmianę stanu prawnego nieruchomości spowodowaną przez zasiedzenie fragmentów gruntu, ponieważ nabycie własności przez zasiedzenie następuje *ex lege* i jest to fakt prawotwórczy stanowiący przesłankę rozstrzygnięcia w postępowaniach dotyczących własności nieruchomości (postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 marca 2016 r., III CSK 126/15, i z 2 czerwca 2011 r., I CSK 521/10).

Biorąc to pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

jw